

עלון מספר 54

לשכת הנשיא ויצמן לשכת נתיבי השלום לשכת בנימין דה רוטשילד לשכת המדע רחובות
לשכת ראשונים לשכת מצאנו יין לשכת נס לשכת מעגלים לשכת כרמים לשכת הבה נגילה

חשון תשפ"ה

העלון הדיגיטלי

נובמבר 2024

תוכן עניינים

חלון לעלון – יוסי רזי

דבר יו"ר המועצה – אבי ארז

שתי תחרויות: צילומים ווינטג' במועצה האזורית דרום – אבי ארז
מה נשמע בלשכות המועצה:

- "מצאנו יין" מפגש אצל חנה ורפי אזולאי – ישראל פרקר
- "הנשיא ויצמן" – מוניש בן יעקב
- "הנשיא ויצמן" – חנה פורת
- "הנשיא ויצמן" – רינה רייטר
- "המדע" – עזרא קורן
- "נס" במפגש הומור – נינה לוי
- "מעגלים" עמק האלה, היעד לטיול של הלשכה – גלית גולוב
- "נס" במוזיאון הסובלנות ובבית הנשיא -מלכה סולומונוביץ

ספירת מלאי – ענת קורן

מה יהיה? – מבט לעתיד – ד"ר יאיר שרן

אגדת דשא – שבעים שנים אחרי - יוסי רזי

מוניה אדם איש הקשר – צבי תדמור

בית התינוקות ע"ש מוריסון - צבי תדמור

מי היה משה מוריסון – צבי תדמור

כ"ט בנובמבר 1947 - צבי תדמור

אנחנו, נגד כל העולם – שוקי ברנדווין

דבר יו"ר המועצה

שלום חברים

מלחמת ההתשה צילום ויקיפדיה

עוד חודש חלף, ולא רואים סוף למלחמה. השבוע האחרון היה קשה במיוחד ושוב נפלו שבעה חיילי צה"ל בלבנון. הצפון כולו מופגז, עשרות אלפי עקורים ו-101 חטופים עדיין לא שבו לביתם. הוותיקים בינינו נזכרים בימי מלחמת ההתשה בתעלת סואץ, שנמשכה למעלה משלוש שנים. אלא שאז המלחמה הייתה רחוקה מהבית, והיום זאת מלחמה על הבית.

ובנושא אחר: מועצה אזורית דרום מכריזה על תחרות צילומים ומוצגי ווינטג'. בימים הקרובים ייצא קול קורא ובו כל הפרטים.

עוד נראה ימים טובים

קול קורא לשתי תחרויות – צילומים ווינטג' מועצה אזורית דרום – בני ברית 11/2024

כללי

ראש המועצה האזורית דרום הכריז על עריכת שתי תחרויות בקרב חברות וחברי המועצה:

1. תחרות על הצילום היפה ביותר.
 2. תחרות על פריט וינטג' (וינטג' = אופנה המתבססת על בגדים או מוצרים ישנים) המוצלח ביותר.
- ליישום התחרויות, הוקם צוות היגוי בהשתתפות דני גרץ, הדרה קונפורטי, ויוסי רזי. הצוות יבחר את הזוכים בשלושת המקומות הראשונים.
- התחרות מיועדת לכול חברות וחברי בני ברית המשתייכים למועצה אזורית דרום. כל משתתף/ת ישלח צילום/וינטג' אחד בלבד. משתתף רשאי לשלוח גם צילום אחד וגם וינטג' אחד.

צילום: דובר צה"ל

תחרות הצילומים

הנושא: אירועים ואנשים במלחמת 7/10
יותר גם קטעי וידיאו באורך עד שתי דקות.

הליך שליחת הצילומים

הצילומים ישלחו במייל ליורם טבת
yoramtevet@gmail.com

המשתתף יוסיף בכותרת – "תחרות צילום – מועצה אזורית דרום" ויצרף הסבר של עד עשר מילים.

יורם טבת ירכז את הצילומים, יספרר אותם ויעביר אותם ללא זהות בעליהן לחברי הצוות הבוחרים. אלו יסמנו את שלושת הצילומים הזוכים במקומות הראשון, השני והשלישי, ויעבירו בחזרה ליורם טבת שירשום את הזוכים על פי המספרים, ויפרסם אותם לחברי המועצה. שלושת הצילומים הזוכים בכל תחרות ימוסגרו וייתלו על קירות אולם בני ברית במהלך טקס סיום התחרות.

תחרות הוינטג'ים

נושא הוינטג' – כלשהו. יותרו וינטג'ים עד **שנת 1980**.

הליך שליחת צילומי הוינטג'ים

הוינטג'ים יצולמו מארבעה כיוונים (ארבעה צילומים) וישלחו, הכול כמצוין לעיל לגבי צילומים, למעט – כותרתם: "תחרות וינטג'ים – מועצה אזרית דרום".

לוחות זמנים

מועד אחרון לשליחת הצילומים ע"י המשתתפים ליורם טבת – יום ראשון, 15/12/24
צילומים/צילומי וינטג'ים שלא יישלחו בהתאם לאמור לעיל ייפסלו.

בברכת הצלחה

ראש המועצה וחברי צוות ההיגוי

מה נשמע בלשכות המועצה

מפגש לשכת הנשיא ויצמן – שמחת תורה בעבר ובעתיד

כתב: מוניש בן יעקב

ביום א' 13.10.24 נערכה בלשכת הנשיא ויצמן הרצאה בנושא: שמחת תורה בעבר ובעתיד. המרצה: הרב דורון רבין, רב הקהילה הקונסרבטיבית "עדת עמנואל". בדבריו סקר הרב את מנהגי שמחת תורה בעדות ישראל לאורך ההיסטוריה, ועד מנהג "ההקפות השניות" במוצאי שמחת תורה. מנהג אשר התחדש בארץ ישראל בזמן מלחמת העולם השנייה, כהזדהות יהודי ארץ ישראל עם אחיהם באירופה בתקופת השואה. ומנהג זה נמשך עד היום, כאשר במוצאי שמחת תורה מוציאים את ספרי התורה לריקודים ברחובות העיר.

הרב ציין שחג זה לא נזכר כלל בתורה. לאחר שעזרא ונחמיה הנהיגו קריאת התורה כל שבת (וכן בימי שני וחמישי) ובמשך שלוש שנים סיימו לקרוא את כל ספר התורה. אח"כ נקבע בארץ ישראל שקריאת כל ספר התורה תארך שנה אחת. בתום השנה מתחיל סבב נוסף. ואז השתלב

אירוע זה במועד "שמיני עצרת" שהוא היום השמיני הצמוד לחג סוכות, ונקרא חג שמחת תורה. הרב הדגיש שאשתקד שמחת החג נפגעה ע"י מאורעות 7 באוקטובר. לכן יש להשקיע מחשבה רבה על דרך עיצוב החג בהייה ובעתיד. המשתתפים העלו מספר רעיונות כגון: לא לצאת בריקודים עם ספרי התורה לרחובות, אלא רק בתוך בית הכנסת. ולכן לפני כל הקפה לציין את שמות החטופים או ישובים. כולם הסכימו שהאירועים ישפיעו רבות על עיצוב החג בהווה ובעתיד.

תודתנו נתונה לכבוד הרב רובין על הצגת החג ומשמעותיותו, והדין בסיום ההרצאה.

סיור לשכת הנשיא ויצמן במוזיאון הלוחם היהודי

כתבה חנה פורת

ב 12 לנובמבר יצאנו קבוצת חברים וחברות מ"לשכת הנשיא ויצמן" לסיור במוזיאון הלוחם היהודי בלטרון. אנו יודעים על גבורת מורדי גטו ורשה, הפרטיזנים והצנחנים – בניהם חנה

סנש – אבל לא יודעים שכמיליון וחצי לוחמים ולוחמות יהודים השתתפו במסגרת הצבאות הלוחמים, וכמאתיים וחמישים אלף מהם לא חזרו משדה הקרב. לוחמים ולוחמות רבים זכו לאותות הצטיינות על גבורתם.

במלחמת השחרור תרמו רבים מהם מניסיונם הצבאי והפכו ללוחמים

ומפקדים מובילים. המוזיאון מומלץ מאד ובעיקר לדור הצעיר בגלל העיצוב הטכני שלו וההדרכה המעולה, וכן שהצעירים שהיהודים "לא הלכו כצאן לטבח".

הסיור תרם מאד להעשרת הידע שלנו ולגיבוש חברתי של הקבוצה. חברינו דני גרץ וצביקה תדמור התנדבו ותרמו להעשרת המוזיאון. חבר בני ברית דוד לוי מתנדב בספרייה, מעשיר אותה ועומד לרשות המבקרים.

מנכ"ל המוזיאון צביקה קן-תור (תת אלוף מיל) הקדיש לנו מזמנו וסיפר על הדרך הארוכה שעברו משלב התכנון, המחקר והלימוד, העיצוב ותהליך היישום, ועד שלב ההגשמה והקמת המוזיאון.

לסיכום: ריגש אותי מאד הטיפול הפרטני בגיבורות ובגיבורים שקרמו עור וגידים ונצבו כחיים לנגד עינינו.

מפגש לשכת הנשיא ויצמן – בנושא "חשיבה יצירתית"

כתבה רינה רייטר

ב- 17.11.24 נפגשנו חברי לשכת הנשיא ויצמן ברחובות להרצאה ופעילות בנושא – יצירתיות – חשיבה מחוץ לקופסה.

פתחנו את הערב בדקת דומיה לזכרם של הנופלים ותפילה לשובם של החטופים. נשיא הלשכה יוסי זיו סיכם את פעילות הלשכה והציג תוכניות עתידיות לפיתוחה. המשכנו בחגיגה קולינרית מעשה ידי החברים – יצירתיות

במיטבה, ולבסוף הגענו לדובדבן שבקצפת – הרצאתה של אסתר שחר. בחלקה העיוני של ההרצאה למדנו כיצד נוצרת יצירתיות, ומה ההבדל בינה לבין למידה. בהמשך למדנו עד כמה היצירתיות הולכת ופוחתת עם ההתבגרות. בגיל 5 98% מהילדים נחשבים יצירתיים, ובגיל מבוגר רק 2%. שוחחנו על הגורמים לתופעה מצערת זו. בחלקה השני של ההרצאה עסקנו בדוגמאות של יצירתיות ונהנינו לתרגל חשיבה מחוץ לקופסה על היבטיה השונים. הגענו למסקנה שאכן ניתן לפתח יצירתיות באמצעות מודעות וחשיבה שונה ומאתגרת.

היה ערב מהנה מאד. מעניין היה "לצאת מהקופסה" ולהתחבר לחלק היצירתי שטמון בכל אחד מאיתנו.

מפגש לשכת המדע בפארק הדרים

כתב: עזרא קורן

בבוקר שימשי (לאחר יום גשום) בתאריך 20 בנובמבר 24, חברי לשכת המדע נפגשים בפארק ההדרים הקסום ברחובות.

ישראל גרנות פותח שולחן ארוך ועליו סנדביצ'ים טוניסאים שקנה משוק רמלה, כולל גם שתיה קרה וחמה.

ברקע מתנגנים חרש שירי הארץ הטובה.

אידה רוזנטל הנשיאה, פותחת ומקריאה שיר הומוריסטי של דוד אשל המתאים למשתתפים, "בני השבעים - יופי של גיל."

איריס מוריץ חברה בלשכה, מספרת במרץ ובידע רב על עצמה, שעסקה שנים רבות כתובעת למשפט פלילי במשטרה באזור השפלה.

לפני שהתקבלה לעבודה, רואינה על ידי שוטרת גדולת מימדים, מקרוב ראתה גם פושעים אזוקים. לאור הרקע הניבט ובעת הריאיון, חשבה שהמקום לא מתאים לה.

לאחר הריאיון התלבטה עם בעלה אם להמשיך בתהליך הגיוס. בראיון נוסף, התחילה להמשיך בהליכי הגיוס והתקבלה.

סיפרה על השלבים החוקיים החלים על אדם שעשה מעשה פלילי עד לקבלת העונש: חשוד, נאשם, מורשע/ זכאי, טיעונים לעונש, נדון.

שלב רישום פלילי לאדם נעשה במשטרה, כשיש הרשעה ולאחריו

פסק דין.

לאחר ששבענו ידע, סיימנו את הארוחה קינחנו, ברכנו ושוחחנו זה את זה, חזרנו מרוצים לביתנו, כל אחד להמשך עשייה.

פגישת לשכת מצאנו יין – בני ברית בראשון לציון במוצ"ש 2-11-2024 כתב: ישראל פרקר

חלף עוד חודש מלא באירועים במדינתנו, רובם מצערים, וגם בניגוב הרבה דמעות מהעיניים ואנחנו, חברי לשכת "מצאנו יין" של בני ברית בראשון לציון, התכנסנו שוב לשוחח ולהחליף חוויות. הפעם הכנסת האורחים הלבבית והטעימה הייתה אצל יוכי ויואב זילבר בדירתם אי שם במרומים בקומה 15 המשקיפה על נוף נהדר ורחב ידיים למרחקים.

נשיאתנו, חנה דוד, פתחה בדברים מלאי תקווה למען שיחזור סוף סוף של החטופים הנמצאים אי שם בעזה ואיחלה הרבה בהצלחה עטופה בשפע תודות להמשך פעולתם המבורכת של חיילנו ואנשי חיל האוויר הנלחמים בצפון ובדרום נגד המחבלים, אויבינו, ומחסלים אותם מוביליהם, אט אט. חברינו שחגגו בחודש האחרון, כמו מדי שנה, ימי הולדת קיבלו עציצים פורחים מלווים בשפע ברכות ובהרמת כוסות לחיים.

ההרצאה באירוע, אותה העברתי אני, הייתה בנושא: עולם היין הגדול, המורכב, החשוב והמעניין.

החלטתי לדבר על נושא זה, הקרוב מאוד לליבי, אחרי שאני מבין עוד ועוד שיש לא מעט יין הרבה אנשים הבטוחים, בטעות ענקית שיש הוא רק טעים לי או לא וזהו. הנקודות אותן פיתחתי בשיחה היו:

חשוב לשבור מיתוס ש"יין זה רק לאנשים מבינים" וזה רחוק מנכון.

רבים חושבים שטעמי יין הם רק מר/חמוץ/לא טעים. זה לא מציאותי מפני שיש סוגי יין רבים עם אלפי טעמים ברמות שונות.

זה בסדר לא לאהוב יין מסוים. אבל יש בחירה ענקית.

מדוע מומלץ לנסות ולטעום יין? זה יכול להיות כיף, חגיגה עם חברים, הזדמנות לחייך בחברותא ועוד.

טעימות יין הן בעצם מסיבה עם חברים. זו הזדמנות לצחוק ולהעביר ערב בהנאה.

חשיבות עולם היין הענקי:

מסורת ותרבות: עולם היין הוא חלק בלתי נפרד מההיסטוריה והתרבות האנושית, ומשקף מסורות בנות אלפי שנים.

גיוון ועושר: קיימים אלפי סוגים של יינות ברחבי העולם, ויין משדרג ארוחות ומגביר את הטעמים וההנאה.

זני ענבים: בעולם קיימים אלפי זני ענבים המיועדים לייצור יין אדום, לבן וורוד. נושא רחב ומעניין.

אזורים גיאוגרפיים חשובים פזורים בארץ ובעולם. הם מקומות נהדרים לטיולים ולספורים.

בריאות: מחקרים מלמדים שצריכה מתונה של יין, במיוחד אדום, תורמת לבריאות במידה מתונה, בזכות מרכיבים שבו.

קהילתיות: עולם היין מקשר בין אנשים, דרך אירועי טעימה, חוגים או ביקור ביקבים.

נושא משותף: יין הוא נושא מעשיר ומגוון המחבר בין אנשים.

כלכלה : תעשיית היין תורמת לכלכלה העולמית ומספקת פרנסה למיליונים.

חינוך והעשרה: העיסוק ביין פותח את הדלת ללימוד מעמיק על גיאוגרפיה, היסטוריה, חקלאות ועוד.

מגוון שימושים: יין משמש גם בבישול, ברפואה המסורתית ובטקסים דתיים.

פיתוח חושים: טעימת יין משפרת את החושים ומחדדת את ההבחנה בטעמים, בריחות ובמרקמים.

חשוב לזכור אין חובה לאהוב יין. אבל שווה לתת צ'אנס להתחיל לאהוב ולהיכנס ברגל ימין לעולם היין הענקי והמעניין.

בהמשך הערב בנות לשכת מצאנו יין של בני ברית בראשון לציון פתחו בריקודים לצלילי האקורדיון של חברנו רפי אזולאי.

ולסיום שרנו את ההמנון – התקווה, כולנו מלאי תקווה.

תודה למארחים ולכל החברים וגם לדובי דוד שצילם אותי ליד המחשב ומסך הטלוויזיה. לחיים !!!

לשכת נס במפגש הומור 25.10.2024

כתבה נינה לוי

במוצ"ש האחרון נפגשנו בביתם של ליאה וטומי פישר. המרצה האורח שלמה חלימה הכניס אותנו לעולם הצחוק והסביר את החשיבות הרבה של הומור וצחוק לבריאות שלנו. במהלך ההרצאה שמענו הסברים על השפעת הצחוק על חיינו. שלמה סיפר בדיחות

שגרמו לנו לצחוק ערב שלם. הוא נתן דוגמאות על סוגים שונים של בדיחות כגון בדיחות מגדריות, פוליטיות, עדתיות, הומור יהודי והומור שחור.

אחרי ההרצאה הנשיאה מלכה אתגרה אותנו עם תרגילי חשיבה באמצעות גפרורים.

הכיבוד שהכינו חברות הלשכה היה טעים, מגוון ועשיר כמו תמיד.

סיימנו את הערב המהנה ומוצלח בהתרוממות רוח, דבר שעוזר מאד בימים המאתגרים האלו.

לשכת נס במוזיאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה

כתבה: מלכה סולומונוביץ- נשיאת לשכת נס.

היום ביקרה לשכת נס ב"מוזיאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה", ע"ש חיים הרצוג בלטרון. המוזיאון שם דגש על הגבורה היהודית בתקופה הטרגית של מלחמת העולם השנייה. לא גבורה אנושית של הישרדות בשואה שכבודה רב ומוצגת במוזיאון "יד ושם", אלא גבורה של לוחמים.

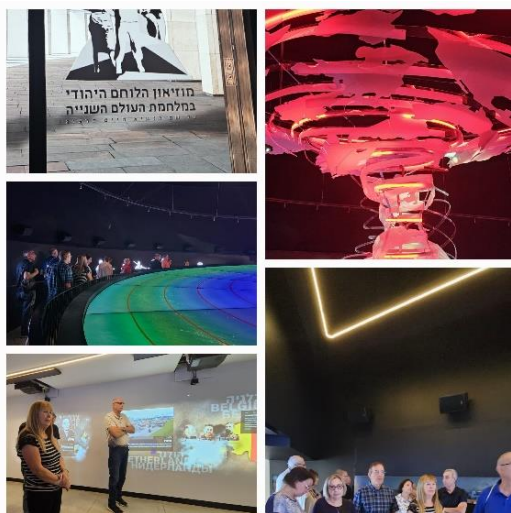
המידע אליו נחשפנו היה עצום, רב מלהכיל בביקור אחד. נדהמנו לשמוע כי בשורותיהן של צבאות "בעלות הברית", לחמו כמיליון וחצי יהודים. בנוסף עליהם, לחמו רבות יהודים, בארגוני המחתרת

השונים ובשורות הפרטיזנים. רבע מיליון חיילים יהודיים נפלו בלחימתם באויב. מספרים שקשה לנו לדמיין.

המיצגים, המסתייעים באמצעים טכנולוגיים מתקדמים, הציגו לנו את סיפור לחימתם וחלקם של החיילים היהודיים בצבאות בעלות הברית, לוחמי המחתרות והפרטיזנים, בהשגת הניצחון במלחמת העולם השנייה, על גרמניה הנאצית ומדינות ה"ציר".

ראינו פנים ושמות, שמענו סיפורים על החיילים בצבאות השונים: הבריטים, הרוסים והאמריקאים. ראינו את הסרטים שהוקרנו עליהם וספגנו את המראות אל תוכנו.

אין ספק שהביקור במוזיאון תורם את תרומתו למודעות הציבורית לגבורת היהודים ולתיקון

עול היסטורי שנעשה בנושא. חשוב במיוחד שהדור הצעיר יבקר כאן ויכיר את עברנו ויספוג מכך את הכוחות להמשיך ליצור ולהיבנות.

החדר האחרון בו ביקרנו הוקדש לתקומה ותרומתם של הלוחמים היהודים ממלחמה זו להקמת צה"ל ולניצחון במלחמת העצמאות. צה"ל שלנו עם לוחמיו הנועזים. איזו התרוממות רוח! קשה היה להימנע מההשוואה למה שקורה לנו היום. ראינו את היהודים השדופים במחנות השואה וחשבנו על החטופים במנהרות בעזה. ראינו את רוח הלחימה היהודי אז ואנו גאים לראות אותה גם היום. ראינו יהודים שנאחזים בתחבולות ובחוכמה בחיים, ואנו חווים את ההתפתחות הצבאית הבלתי תאמן, עד כדי מדע בדיוני, בימנו אנו.

הביקור גרם לנו להזדקף, להישיר מבט אל העתיד ולומר: היה קשה, כואב, לא אנושי אז ויכולנו להם, וגם הפעם נצליח! עם ישראל חי!

כלשכה בבני ברית זכינו לבקר גם בספרייה בה, בין היתר, ממלאים "דפי לוחם" של כל הלוחמים היהודים באותה תקופה. הלוחמים רבים ביותר, אך עד כה נמצאו ומולאו רק אחוזים נמוכים מהם. שמחנו לשמוע שגם בלשכתנו יש קרובי משפחה שלחנו בתקופה זו ונזכה לתרום את תרומתנו למאגר דפי הלוחם.

ישר כוח לאסף המדריך שליווה אותנו בסיור, לדוד לוי האחראי על הספרייה וליקרה ביותר ריקי כרמון שעזרה לנו בארגון הסיור. תבורכו כולם בעשייתכם.

אשרינו שזכינו לסיור זה ולהיותנו שייכים לעם הזה.

לשכת מעגלים בעמק האלה ב 19.10.24

כתבה - גלית גולוב

בהדרכתו המומלצת של חברנו, יהודה מזרחי. עברנו בהדרכתו תחנות שונות בהיסטוריה הישראלית. ביער הלח"י התקבצנו לארוחת בוקר משותפת ולשירה בציבור עם אפי באומן, האקורדיוניסט המחונן שלנו ולא ויתרנו על ריקודים בשטח. באנדרטת הלח"י המעוצבת שרנו את ההמנון, והזכרנו את יאיר שטרן. משם נסענו למצפור הראל. שמענו על דרך בורמה ודרך קיבוץ הראל הגענו אל בית הקשתות שם הוצא להורג מאיר טוביאנסקי ז"ל בעוון בגידה והסיפור שהתברר כשגוי טלטל אותנו.

באנדרטת חטיבת אלכסנדרוני התוודענו למבצעים, הקשיים והלוחמה. לפציעתו של אריאל שרון ולמבצע הגבורה שנכנסו להיסטוריה. תצפתנו על מנזר לטרון והסיומת של טיולנו הייתה למרגלותיו.

אין חדש תחת השמש אנו עדיין נלחמים על אדמתנו וכמהים לחיות בשלום. תודה ל Ofra David נשיאת לשכת מעגלים על היזמה ליום הקסום הזה.

לשכת נס מבקרת במוזיאון הסובלנות ובבית הנשיא כתבה: מלכה סולומונוביץ- נשיאת לשכת נס.

בבוקר של ה 12.11.24 שמנו פעמינו לירושלים, עיר הבירה שלנו. קשה לתאר במילים קצרות את החוויה שחווינו.

את ביקורנו פתחנו ב"מוזיאון הסובלנות" החדש.

סובלנות היא קבלת השונה ומתן כבוד לדעות, אמונות, והתנהגויות שאינן תואמות את הדעות והאמונות האישיות שלנו.

המדריך סיפר כי המילה "סובלנות" נגזרת מהשורש ס.ב.ל. שמשמעותו היא לשאת או לסבול. קשר זה נובע מהרעיון שסובלנות דורשת לעיתים "לשאת" או "לסבול" את השוני והקושי שבמפגש עם דעות, אמונות או התנהגויות שונות. הסובלנות כרוכה במאמץ פנימי לסבול תחושות של אי-נוחות או קושי, מתוך רצון לשמור על כבוד הדדי ולאפשר מרחב לשונות וחיים משותפים הרמוניים.

כמה סובלנות חסרה במחזותינו !!! מי ייתן והמוזיאון יהווה במה להפצתה ברבים.

פתחנו בתערוכה המרכזית במוזיאון "מאפלה לאור" שמוקדשת לאירועים הטראגיים שהתרחשו ב 7 באוקטובר 2023. נכנסנו למבנה המדמה ממד. באמצעות התמונות המיוחדות של זיו קורן המספרות סיפורי זוועה בראי המצלמה, המצגות השונות שהוקרנו בפנינו, העמידה מול לוחות דיגיטליים ענקיים שמהן ניבטו נשים שסיפרו את חוויותיהן ועדויותיהן מהיום הנורא, ניסינו לשמוע עוד, לראות עוד, לנסות להכיר עוד. האמת היא שהיה קשה לשמוע ולראות ועוד יותר קשה להאמין שזה מה שקרה.

"היציאה מהמדד" לכיוון האור הובילה לחדר בו אנשים כותבים על פתקאות את רשמיהם מהאירועים ותקוותם לעתיד. גם אנחנו כתבנו הגיגים משלנו שהתווספו לקירות המלאות בפתקים. בים הפתקאות, עיני קלטו מספר פתקאות כמו: " עם הנצח לא מיוחד מדרך ארוכה", "כל עוד הנר דולק אפשר לתקן", "מחכים לכם שתחזרו" ועוד ועוד. מצמרר.

עברנו לצפות בתערוכה נוספת בשם "75 שנות חזון - תיעוד ישראל" המציגה את ההיסטוריה החזותית של ישראל דרך תצלומים מרהיבים, ומאפשרת מבט על השינויים החברתיים והתרבותיים שעברו על המדינה מאז הקמתה ועד ימינו.

הביקור במוזיאון סיפר את סיפורה של מדינתנו ושלנו התושבים בדגש אחר ושונה. חווינו רגעים יפים ורגעים קשים שאנחנו והורינו חלק מההיסטוריה שלהם.

ממוזיאון הסובלנות המשכנו לבית הנשיא. את פנינו קיבלה המדריכה לשיח פותח על תפקידי הנשיא ועל כך שהבית משקף את העובדה שהנשיא, ביתו ועשייתו הם למען העם, בגובה העיניים של העם בצניעות ובענווה.

המשכנו לסייר ברחבי הגן המטופח. עמדנו מול שדרת פסלי נשיאי ישראל ושמענו סקירה על כל נשיא, ייחודו ופועלו. בלט הפסל של הנשיא קצב הבהק באדמומיתו. יש אומרים שהוא מסמיק מבושה. (הוחלט על ידי הנשיא שלאחריו, שמעון פרס, להשאירו בשדרת הנשיאים).

עצוב שדווקא הוא מקבל התייחסות מיוחדת, אבל חשוב להזכיר ולהדגיש שאין לקבל את המעשים שעשה והצדק צריך להיעשות באופן שווה בין בני האדם כולל נשיאים.

המשכנו לאולם מקבלי הפנים בבית הנשיא. האולם הוא בגובה שתי קומות, ומשובצים בכל

צדדיו יצירות אומנות עם מוטיבים לאומיים ותנכיים שהוזמנו מהחשובים באומני ישראל. בכניסה - דלתות גבוהות מעוצבות. על הקיר הדרומי כותל תהילה לירושלים בגוון כחול המחולק ל"אבנים" שונות המסודרות בנדבכים בצורה המזכירה את הכותל המערבי. ממולו "מגילת הזהב" המזכירה את המגילות הגנוזות. בצד המזרחי של האולם קבועים ויטראז'ים יפיפיים של ראובן רובין המתארים סצנות תנכיות. על הקיר

ממולו שטיחי קיר ובתקרה 63 ציורים המתארים סצנות הקשורות לעלייה לא". אין ספק שהאולם משופע בעושר תרבותי הנשקף מכל פינה וממלא גאווה בכולנו שזכינו למוסד שכזה.

המשכנו את סיורנו בגן המטופח. ראינו את האזור בו ניטעו עצים לכבודם ובנוכחותם של אישים מפורסמים כמו ברק אובמה, האפיפיור, דונאלד טראמפ ועוד, כולל סיפורים פיקנטיים המלווים לעצים שנטעו.

את ביקורנו סיימנו באופן סימלי מול עץ שהוא מעין הכלאה בין תאנה לעץ זית. העץ נקרא "עץ השותפות" והלוואי שכמו הטבע שידע ליצור חיבורים לא מקובלים, נמצא בתוכנו את הכוח לשלב זרועות וענפים לנטיעה חדשה וצמיחה חדשה היוצרות חיבורים בין כולנו.

סיימנו את הביקור במסעדה באבו גוש עם בטן מלאה ועם ראש מלא בדברים שצריך לעכל ולחשוב עליהם. אשרינו שזכינו!

ספירת מלאי / ענת קורן

שנה אחת
וחללים בה אלפים
שרשים נגדעו
צמרות נפלו
בתים שרופים
ישובים נטושים
וצמודים למרחבים מוגנים
או לא.

ובזה לאור יום
מכל הבא ליד
אכל ושתה כי אין מחר.
רקמת חיים נפרמת
ואיש על אחיו יד ירים
ורע אל שכנו יד יושיט.
ומנהיגות רופסת
ועם ותאות חיו בידיו.

יום יבוא
וימחל בדובשו
לעושי טוב.

26.10.2024

מה יהיה? מבט אל העתיד

מאת: ד"ר יאיר שרן ראש הקבוצה לתובנת העתיד

והפעם: המרוץ אחר הבינה המלאכותית

המירדף אחרי הבינה המלאכותית, ופיתוח דורות מתקדמים שלה, ממשיך במלוא עוזו. ענקי התעשייה מתחרים זה בזה מי יפתח קוד יותר מתוחכם, יותר חכם, שמסוגל לבצע יותר ויותר פעולות, שבעבר רק בני אנוש יכלו לממשם. אפל, מיקרוסופט, גוגל, איילון מסק כולם משתתפים במרוץ. גבולות רבים נחצים במרוץ הזה.

חברת openAI שפיתחה את chatGPT הודיעה למשל לאחרונה על פיתוח בינה מלאכותית שיכולה לסייע בפיתוח נשק גרעיני או נשק ביולוגי כמו אבעבועות שחורות. הבינות מתקדמות וגם נהיות מסוכנות.

ג'מיני. בקרוב תשלוט על המחשבים שלנו?

(צילום: Sadi-Santos / Shutterstock)

המגמה משתקפת גם בעובדה שהחברות המתחרות מצמצמות למינימום את הצוותים האמונים על בטיחות ואתיקה כדי לפנות תקציבים לפיתוח וכך יש פחות בקרה ויותר סיכון.

מאידך ביפן פיתחו מזלטי"ם מצוידים בבינה מלאכותית ואלה מסוגלים באופן עצמאי לזהות פגעי טבע ולטפל בהם כדי למנוע אסונות ומפגעים. מערכות דומות מסייעות במעקב וטיפול באנשים עם מוגבלויות כדי לשפר את איכות חייהם. מערכות דומות מסייעות גם באיתור פושעים ואנשים עם כוונות זדון על ידי אבחון תנועות חריגות והתנהגויות מוזרות. יש עוד מאמצים לשלב בינה מלאכותית במערכות מצילות חיים, בבקרה על הסביבה וכדומה.

ההתפתחויות הללו מעלות צורך גובר והולך בבקרה בינלאומית על מערכות המו"פ כדי למנוע ככל האפשר שימושים שליליים של הבינה הנוכחית כמו גם התפתחות שלילית של הבינה בעתיד. האו"ם הינו אחד הגופים הבינלאומיים שנרתם לאתגר הזה.

שתי החלטות בנושא בינה מלאכותית התקבלו בנושא על ידי ועדות האו"ם השנה. הפסגה לעתיד הגלובליזציה הדיגיטלית קוראת לבקרה בינלאומית על בינה מלאכותית. זאת במסגרת הסכם רחב גלובלי המתייחס לעתיד העולם. החלטות אלה הן הבסיס לבקרה על התפתחות הדור הבא של בינה מלאכותית הדור של בינה חזקה, בינה כללית.

בעוד שהבינה הנוכחית, הבינה הצרה, היא בעצם כלי מתוחכם בו אנו יכולים לבצע פעולות על פי רצוננו והנחיותינו, הבינה הכללית צפויה לתפקד יותר כסוכן מאשר כלי. היא תוכל לייצר פתרונות חדשים לבעיות חדשות בדומה לבני אדם. יש המכנים אותה בינה מלאכותית ברמת בני אנוש. הבינה אמנם בשליטת בני אנוש אך היא תוכל ללמוד עצמאית שלב אחר שלב ולהיות חכמה עוד ועוד. בינה צרה מאומנת מראש בעוד בינה כללית תאמן את עצמה.

הסיכון המטריד שעליו מתריעים גדולי המומחים הינו, שבתהליך נחוה איבוד שליטה ואת פריצתה של בינה סופר אינטליגנטית שתשתחרר משליטה אנושית. בינה כזו עלולה להחליט לבד על יעדים ומטרות וגם תממש אותם ללא בקרה. התהליך בו התפתחות כזו עלולה לקרות אינו ברור אך הסיכוי קיים. אנחנו עמוק בתוך עידן הבינה הצרה. עידן הבינה הכללית עדיין רחוק מאיתנו אם בכלל. עומד לרשותנו מספיק זמן כדי למנוע מראש סיכונים מיותרים.

הצורך בבקרה הדוקה על הבינה הכללית ותהליכי הפיתוח שלה הינו לכן דחוף כל עוד הוא אפשרי.

אגדת דשא – שבעים שנים אחרי*

יוסי רזי

יש ערימה של חבר'ה על הדשא
אני דברים כאלה מחבב
יש ערימה של חבר'ה על הדשא
כמעט כולם עברו התקף של לב

שותקים מילים, בוהים מכאן למעלה
ענן לבן שם פתע מפהק
חושבים על מה? על ארוחת הערב
אם כי הרהור כזה קורע ת'לב

לשני צידי כסאי זוגלגלים
ועל ירכי מונח צרור כדורים
אט אט רועד רוטט לו זוגרגלי
מחפשות להן שביב רגע פנאי

יש ערימה של חבר'ה סביב לדשא
אני דברים כאלה מחבב
הוֹדִיּוֹת, הוֹדִים, כולן, כולם ביחד
שומרים מכל כאב של לב

כיוון שתדמה עלי נופלת
שוב אין אני מצליח לאתר
מי החשה אותי כאן בשלכת
אולי הצעירה, שְשָׁמָה אסתר

יש ערימה של דשא על החבר'ה
אני דברים כאלה לא קולט
שבעים שנים חלפו להן כך הלאה
ההגיעה עת להגביה שמה מעלה!?

*בתודה גדולה לאריק אינשטיין, מאיר אריאל, שלום חנוך

מונייה אדם* - איש הקשר

צבי תדמור

מונייה אדם, הגיע לרחובות בשנות ה-20 לחייו, בפברואר 1936 וגר בחדר ששכר בבית חיים מטצקי. הוא החל לעבוד בפרדסו של ארבייטר, יהודי אמריקאי שבשנות העשרים גר בחברון, והיה מניצולי פרעות תרפ"ט. אחרי חודש ימים נזדמן לו מקום עבודה בחנות למוצרי חשמל שעסקה בעבודות חשמלאות במושבה. בזמנו הפנוי מונייה השקיע בתחביביו ובעיקר בצילום.

רכש אביזרים ובנה מתקן צילום, לפיתוח והדפסת תמונות, לעשות רפרודוקציות, להקטיין ולהגדילן. צלם שהזדמן אליו ראה את המתקן שיצר ולא הניח לו עד שהסכים למכור לו את המתקן. אחרי 15 שנים כאשר פגש בו, סיפר לו, כי הוא עדיין משתמש במתקן שקנה ממנו ומתפרנס בכבוד.

היו אלה ראשית מאורעות תרצ"ו 1936 כאשר מונייה התהלך ברחוב ושם לב לנערים ונערות חולפים על אופניהם לברית המים שהושלמה זה עתה על גבעת האהבה. בהתקרבו לבריקה וראה כי סקרנים עומדים במקום ומאזינים לתוכן מברקים ששודרו או נקלטו בראש הבריקה. הם הועברו בקול רם מראשה למרגלותיה. בחורה עם טופס בידיה רשמה את תוכן המברק ומסרה אותו לאחד מרוכבי האופניים, להסיעו ליעדו. מברקים שהביאו אליה היו מועברים באותה שיטה ב"קול רם" אל ראש הבריקה ומשם לתעודתם בריצוד של קווים ונקודות של פנסי המורס.

מונייה פנה לאחד הבחורים שעמד בקרבתו והביע את מורת רוחו שאין לתת פומבי למברקים. הבחור שמע את דבריו מופתע ותגובתו הראשונה הייתה "נראה אותך עולה ויורד עשרות מדרגות בסולם בכל פעם שיש מברק". אחרי הרהור קצר שאל: "מה היית מציע לעשות?" מונייה ענה לו, כי היה מתקין שני טלפונים במעגל סגור מראש הבריקה לתחתיתה ומונע דליפת מידע בטחוני לאוזני אנשים בלתי מוסמכים, העשויים להביא נזק רב גם אם לא התכוונו לכך.

מונייה לא ידע כי הבחור שפנה אליו היה מפקד תחנת האיתות של ה"הגנה", שבא לבדוק את המצב, היה זה יהודה פדובה (אביו של מוטי חברי מביה"ס היסודי). תוכן השיחה הועבר למפקד ההגנה ברחובות וימים אחדים אח"כ יהודה הזמין אותו להצטרף אליו "לשתות כוס גוזז" במרכז המושבה ושאל האם יהיה מוכן לעזור בידע הטכני שלו לבניית הטלפונים שעליהם דיבר, ומה ההוצאה הכספית הדרושה לבנייתם. לירה וחצי הייתה תשובתו של מונייה בתנאי שיספק לו את השפופרות והוסיף, כי בנייתם של הטלפונים והתקנתם תיעשה על ידו בהתנדבות, ואינו מבקש תשלום.

מונייה מעולם לא בנה טלפונים קודם לכן, אבל כיוון שידע היטב את עיקרון פעולתו של הטלפון היה בטוח שיצליח. לא נח כמה לילות, שרטט וחזר ושרטט מעגלי טלפונים והתוצאה לא אחרה לבוא. הוא הצליח להרכיב את המעגלים וכעבור שבועיים, התקין והפעיל את שניהם. האחד בראש הבריקה ואחד למרגלותיה, לשביעות רצונם של כל הנוגעים בדבר. שוב לא נשמע ברבים תוכנם של מברקי ה"הגנה" ושל הנהגת היישוב שהועברו באיתות לרחובות וממנה.

אחרי הצלחתו החליטו לגייס את מוניה לשורות ה"הגנה". הוא זומן להתייצב בבית הספר התיכון של המושבה, בקצה רחוב יעקב, לא הרחק מ"רחוב המיליונרים". הטקס היה רווי מתח. בהגיע תורו הוכנס לחדר חשוך למחצה. על השולחן היה מונח ספר תנ"ך, אקדח ושני כדורים, ומאחוריו עמד דוד פייקס שפנה אליו ובסבר פנים רציניות והסביר לו את מטרת הפגישה. מוניה נתן הסכמתו להצטרף ל"הגנה" נשבע על התנ"ך והאקדח להיות נאמן לה, לציית לפקודות הממונים עליו ולשמור על סודותיה.

מוניה הוצב ליחידת הקשר במושבה והתחיל ללמוד את שיטת ה"מורס" באיתות ראייה, והשתלב בעבודת היחידה. כבעל כשירות טכנית, הוטל עליו לטפל בתקינותו של ציוד הקשר, שכלל פנסי איתות "לוקאס", הליוגרפים, מפתחות מורס, ועוד.

המשרד המרכזי של יחידת הקשר היה על מגרש ביתה של הגברת אסתר דונדיקוב, אשתו השנייה של משה סמילנסקי. התמקדו בו כל הפעילויות בענייני בטחון המושבה והאזור כולו. מקום זה שימש גם כמוקד וכצומת קבלת מברקים בענייני הבטחון ושליחתם. כאן קוימה תורנות של עשרים וארבע שעות ביממה ואף נשק לחלוקה בשעת הצורך שהיה בסליק בהישג יד. חברי הארגון שמרו על כללי הזהירות בשיחותיהם בטלפון "222" שהיה במקום. נראה שהאנגלים הבחינו בפעילות יתרה של הטלפון הזה והחלו להתחקות ולהאזין לקו. ניתנה הוראה שלא להשתמש בטלפון בו לצרכי הארגון, אלא לשיחות פרטיות בלבד. אבל היה הכרח בטלפון אלטרנטיבי, במיוחד לשעות הלילה, כאשר התנועה בכבישים אסורה לאזרחים ונתונה לפיקוח שלטונות המנדט. ללא טלפון היה

המטה מנותק.

המפקד, ששמע על מוניה, הזמין אותו לשיחה והציג בפניו את הצורך לפתור את בעיית הקשר הטלפוני למשרד ה"הגנה" ברחובות בדחיפות בלי להשתמש בקו 222. לאחר ימים אחדים מוניה חזר עם תוכניתו: הנחת חוט טלפון תת קרקעי מהמשרד עד לעמוד הטלפון הקרוב בעברו השני של רחוב יעקב וקרוב לביתו של עובד אייזנברג. משם הסביר, יעלה החוט מתוך האדמה, "יטפס" ויעלה על העמוד ויתחבר לקו של אחד המנויים היהודים שזהותו תהיה ידועה להם. נבחר קו הטלפון של הפרדסן ארבייטר. כך, במקביל לקו של אותו מנוי, ובאותו מספר, יפעל גם הטלפון של מטה ה"הגנה" במושבה ויקבל את הקשר הדרוש באמצעות מרכזיית הטלפונים של דואר ממשלת פלסטינה א"י. במקרה של תקלה, או שגורם עוין יאזין או יעלה על הקו ויתעורר חשד לגבי פעילותו, יתנתקו ממנו.

מוניה פירט תוכניתו והיא בוצעה בהצלחה. ואכן, בשעות הלילה הופעל הטלפון במשרד בצורה פשוטה ורגילה. הוא שימש נאמנה את מוסדות הארגון במושבה מבלי לעורר את תשומת לבה של המשטרה. באותם ימים פעלה ברחובות מרכזיה ידנית, ומי שרצה לשוחח היה צריך לבקש מהמרכזנית בדואר שתקשר אותו. המשתמשים בטלפון תודרכו להשיב לשאלת המרכזנית: כי "מדברים מפרדסו של ארבייטר". כשנודע לארבייטר השימוש שעושים בקו הטלפון שלו, הביע את התנגדותו ותבע מהם כי יתנתקו מהקו שלו. אבל עד מהרה הוא שוכנע "לקבל את הדין" ולא ליצור בעיות לא ל"הגנה" ולא לעצמו. לימים התברר, כי ארבייטר נהנה מן העניין: כעיתונאי, נהג להקשיב לשיחות המתנהלות בקו ביתו. לעתים היה קולט שיחה בעלת ערך זיורנליסטי

אקטואלי והיה מעביר אותה בלילה ככתבה לעיתונו בארצות הברית, וכך התפרסם שם "ככתב בעל מקורות מידע בלעדיים".

תחנת האיתות הועברה מהבריכה על "גבעת האהבה" לגבעה שנמצאת על פאת רחוב מילר על גג "בית מוריסון" (מעון לתינוקות). הייתה זו סביבה שקטה וגבוהה יותר, הצופה למרחקים. מוניה עשה את כל הסידורים הטכניים של ההעברה. לא היו מדרגות אל גג בית מוריסון, ועלו אליו בעזרת סולם. כדי לא להיות מופתעים מהופעת אורחים בלתי קרואים מוניה התקין אות אזהרה במדרגה השנייה של הסולם. הפעילים

ידעו כי בעלייתם בסולם עליהם לדלג על אותה המדרגה, כי דריכה עליה מפעילה את האזהרה. תחנת האיתות על בית מוריסון פעלה 24 שעות ביממה. קשר העין ממנה ואליה התקיים בלילה בעזרת פנסי איתות "לוקאס" צבאיים, וב"הליוגרפים" בשעות היום.

מוניה נרתם לתת פתרון לשמירת תקינותן של נוריות האיתות "לוקאס" הצבאיות, שהיו נשרפות לעתים תכופות וקשה היה להשיג אחרות במקומן. הוא בנה אביזר איתות שניתן היה להבריג לתוכו נוריות פשוטות המשמשות בפנסי אופניים, שלא היה קושי ברכישתן. אלא שהיה הכרח להגביר את קרני האור שלהן על מנת לקבל אלומת אור חזקה. הפתרון היה הוספת ציפוי כסף בדופנה של הנורה.

מוניה פנה למנהל מכון ויצמן הציג בפניו את הצורך ואת הרעיון לפתרון הבעיה. אחרי ניסוי שערכו במעבדה והכנת תמיסה כימית לציפוי הנורה, מוניה למד לעשות את מלאכת הציפוי, קיבל את הנוסחה והשינוי הוכנס בתחנות האיתות של ה"הגנה".

הטלפונים שמוניה בנה לצרכי הארגון במושבה הקנו לו פופולריות בין חברי "השורה" (ארגון ה"הגנה") ברחובות, ובמיוחד לאחר שבנה טלפוני שדה שהפעילו חברי "השורה" בשעת האימונים בשטח או במרתפי היקב של רחובות בו התאמנו בנשק. הוא זומן למפקדי ה"שורה" שסיפרו לו כי בארגון נעשים מאמצים להכניס תקשורת רדיו אלחוטית למחלקת הקשר של ה"הגנה" והציעו לו, להקדיש לכך מזמנו. אם יצליח - ייתכן ויעבור למרכז ה"הגנה" בתל אביב. מוניה החל להתעניין וללמוד את התחום הטכנולוגי החדש. לאחר לילות רבים ללא שינה, קריאת ספרות ענפה, בנה מקלט רדיו בגלים קצרים וניגש לבנות משדר.

יום אחד מוניה זומן אל מזכיר מועצת הפועלים במושבה, פגישה בה נכח נציג האיגוד המקצועי שלו שטען כי מנצלים אותו. במקום שבע הלירות ששילם לו מעסיקו חייבת משכורתו להיות שמונה לירות לחודש. עליו לתבוע תוספת זו, ואם מעסיקו לא ייענה לדרישה, עליו להכריז שביתה. מוניה שמע ועשה. יומיים לאחר הכרזת השביתה פוטר. במקומו התקבל בעבודה בחור מעולי גרמניה. מאוחר יותר סיפרו לו בעלי החנות שכל השביתה שלו לא באה אלא כדי לסדר מקום עבודה לעולה, מדריך ספורט, שסירב להשתקע במושבה ולהדריך את "הפועל" רחובות, אלא אם יסדירו לו מקום עבודה קבוע כחשמלאי.

מוניה נשאר ללא מקור פרנסה ובלי חסכונות אותם השקיע ברכישת מכשור ורכיבים שנועדו לבניית המשדר. כשלושה חודשים לא עלה בידו להשיג עבודה. תשוש ורעב ללחם היה חוזר לחדרו מחיפושי עבודה. בחנות המכולת קנה באשראי לחם, ריבה ותה. אחד מידידיו, יצחק

ולינסקי, שגר בשכנותו, ראה את מצבו העגום ומפעם לפעם, שלח עם אחותו, תבשילים שונים. ידיד אמת של מוניה, טרח מפעם לפעם להזמין אותו לארוחה חמה. כדי להשביע את רעבונו מוניה נהג לקטוף פרי הדר, באחת החצרות ברחוב ויצמן.

מישה גורדין ומוניה אדם

טוביה מילר, שהביא עמו מארצות הברית מקרר ביתי שמנועו הופעל על ידי פתיליית נפט דולקת, לא הצליח להפעיל אותו. הוא פנה לעוסקים במקררי חשמל ואלה באו, ראו, בדקו ואמרו שיש להחליף את יחידת המנוע כולה. הם לא האמינו שמקרר הפועל על פתיליה מסוגל לייצר קרח. מוניה הגיע לביתו והחליט לנסות להפעילו. אחרי שעתיים התגבר על התקלה והפעיל את יחידת הקירור. כדי להאריך את זמן התיקון פירק וניקה את יחידת החימום והרכיבה מחדש כמה פעמים. לפנות ערב הפעיל את המקרר סופית. היה זה מקרר חדש, והוא פעל נהדר. לשמחתו של מילר לא היה גבול, הוציא מארנקו שטר של חמש לירות ונתן לו. הייתה זו למוניה הצלה של ממש.

באמצע נובמבר 1936 מפקד ה"הגנה" ברחובות סידר למוניה עבודה זמנית כמחליפו של עובד בחברת "פרדס" וכעבור זמן קצר במכון ויצמן במחלקת התחזוקה ומוניה זכה במשכורת חודשית של 12 לירות, שרובה הייתה קודש למימון המשך הניסויים לבניית המשדר האלחוטי. אחרי זמן קצר הצליח לבנות משדר קטן נייד ולהפעילו באורח תקין.

ואכן, בתחילת אוגוסט 1937, מוניה נטל חלק בפיתוח קשר האלחוט ב"הגנה", בנה משדרים אלחוטיים אשר חיברו ישובים, כוחות ומרחבים ביבשה, ויריעות ומפרשים בים, שקישרו בין המגינים על אדמת מולדת ובין החותרים אליה על פני מים רבים.

בזכות שקידתו וחריצותו, קודמה יכולת השליטה של מפקדת ה"הגנה" על יחידותיה בארץ ובשלוחותיה בפעולות ההפעלה ומודיעין בחו"ל, שאפשרו להנהגת התנועה הציונית בירושלים להתקשר במישרין עם אנשיה בלונדון ובניו יורק.

*מתוך ספרו האוטוביוגרפי "קשר אמיץ", מעלילות שירות הקשר של ההגנה.

בית מוריסון "מעון לתינוקות" במושבה רחובות

צבי תדמור

על גבעה נישאה, מזרחית לרחוב מנוחה ונחלה (כיום, ליד תיכון ממ"ד "תחכמוני") בנה משה מוריסון בית על מגרש של תשעה דונם שקנה ב- 1926. באפריל 1932 נוסד בביתו של משה מעון תינוקות אחרי שהסתדרות נשים עבריות בסניף רחובות עמדה על הצורך במעון, כאשר מספר גדול של אימהות, שמצבן המשפחתי הכריח אותן ללכת לעבוד מחוץ לבית, בעל כורחן עזבו את התינוקות שלהן ללא טיפול.

ב- 1930 כאשר החליטה ההסתדרות לגשת להקמת מעון יומי לתינוקות, נמצאו במושבה חבריה של חברת המניות לנטיעה "אנגלו-פלשתיין פרי הדר" שנענו ברצון לבקשתם וביחד עם יוסף צבי אלקס תרמו תרומה יפה לשם הקמת המוסד. בגלל מחסור בדירה מתאימה לא יכלו לממש את הרעיון ולהוציאו לפועל.

כאשר יסדו את "קרן הילד" בארץ ישראל, יסדו סניף לקרן זו גם ברחובות, ושוב עמדה על הפרק שאלת ה"מעון לתינוקות". הפעם האירה להם ההצלחה פנים. למשה מוריסון מדורבן, אפריקה הדרומית, שהיה ידוע במעשיו לטובת שיווק תוצרת הארץ בחו"ל, היה בית ברחובות. בית נאה, מרווח ומשוכלל ובנוי על גבעה, ממנה נשקף נוף נהדר וקסום של הרי יהודה, כרמי שקדים ופרדסים.

משה ניב את ביתו היפה לתקופה של עשר שנים לתינוקות של העובדים במושבה. וכך נפתח באפריל 1932 המעון לתינוקות ברחובות. המעון התקיים בזכות עבודה משותפת של "הסתדרות נשים עבריות בארץ ישראל" ושל "מועצת הפועלות" ו"ארגון אמהות עובדות". ההורים שילמו עבור כלכלתם של הילדים ובשאר ההוצאות

השתתפו ארגון האימהות וקרן הילד. מקורות כספיים באו גם מתרומות בני המושבה והבית רהט מכספם.

בתחילה, המעון הוקדש לתינוקות מבני שמונה חודשים עד בני שלש. אח"כ החליטו לקבל במקום ילדי עובדים בשעות אחר הצהרים שמבקרים בגני הילדים של המושבה בשעות לפני הצהריים.

העבודה גדלה והצרכים רבו, והתקווה כי בני המושבה, שרגילים לתת ביד פתוחה לכל דבר מועיל, יתמכו בהחזקת המוסד בדרך של כבוד ובעין יפה.

במאי 1932 הקדישו שבוע ימים ל"קרן הילד". ניתנה הרצאה על תפקיד האישה בארגון הקהילה, הוקרן סרט של "קרן הילד", והועלתה הצגה לילדים בבית העם. ועדי ההורים בבתי הספר מכרו כרטיסים וניטעו עצים במעון מוריסון שנפתח למבקרים בשעות אחה"צ.

באוקטובר 1932 באספה משותפת של "הסתדרות נשים עבריות" בסניף רחובות ביחד עם "ארגון אימהות עובדות", החליטו להביע את רגשות תודתם והוקרתם למשה מוריסון, ולקרוז למעון בשם "מעון מוריסון" על מעשהו הנדיב.

מי היה משה מוריסון?

משה מוריסון נולד בפרובינציית נטאל אחת מתוך ארבע פרובינציות בדרום אפריקה. הוא נמנה על ציוני אפריקה הדרומית, בעל בית מסחר גדול וידיד מסור לתעשיית ארץ ישראל. ב-1928 משה פרסם כרוז ליהודים באפריקה הדרומית שייקנו תוצרת של ארץ ישראל. הוא פתח חנות למכירת תוצרת ישראל בקייפטאון והיה מוכן לתמוך כספית במי שיפתח חנות כזו ביוהנסבורג. הוא דרש מהיהודים שיקנו סחורות ארץ ישראל, וציין כי הן אינן עולות במחירן על סחורות המובאות מארצות אחרות ואינן נופלות באיכותן מסחורות אחרות המיובאות.

למעלה משנתיים הוא השתדל למצוא שוק לתוצרת ארץ ישראל באפריקה, והסביר לסוחרים היהודים כי לקנייתם יש השפעה על פיתוח התעשייה בארץ ולתחייתה. מוריסון ביקש משנקר, שהיה יו"ר מועצת התאחדות בעלי התעשייה, במכתב מיוחד ששלח לו, כי ישתדלו שהתוצרת של הארץ תשתווה בטיבה ובאיכותה לתוצרת האנגלית.

במרס 1928 התקיימה בקייפטאון, תערוכה של תוצרת א"י, שמוריסון ארגן. כמעט כל המוצגים בתערוכה נמכרו במשך 3 ימים. באותה שנה מוריסון שלח מתנה למחלקת ההתיישבות החקלאית של ההנהלה הציונית: אוסף של מיני עופות הטובים ביותר מאפריקה הדרומית. מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית החליטה למסור את העופות לתחנת הניסיונות לגידול עופות שבחדרה.

ב-1930 באולם היצוא של התאחדות בעלי התעשייה שהתקיימה באולם בתל אביב הרצה אריה שנקר, על חקירותיו בשווקי אפריקה הדרומית והמזרחית ועל אפשרויות הייצוא לשם בשביל התעשייה בארץ ישראל. שנקר סיפר כי יהודי אפריקה כציונים מסורים מוכנים לתרום ביד רחבה לקרן היסוד, ואולם בכל הנוגע למסחר דורשים הם בראש ובראשונה סחורה טובה

ומחירים נוחים. שנקר הצליח להשיג מהם נתינת עדיפות לתוצרת ארץ ישראל, בתנאי שאיכותה לא תהיה גרועה מזו של ארצות אחרות וגם שמחירה לא יהיו יותר גבוהים.

שנקר נתן את פירוט הסחורות השונות הנוצרות לא רק בבתי חרושת אלא גם בתעשייה ביתית. חפצי אמנות, עבודות "בצלאל", רקמה, מלאכת מחשבת וכו'. ציין, כי יש תחרות קשה מארצות איטליה ויפן. בדבריו הביע שנקר התמרמרות על אחדים מהסוכנים ששלחו סחורות מתוצרת שאינה עברית ישראלית תחת השם "ארץ ישראל". ביקש לעמוד על המשמר כדי למנוע בעתיד זיופים מסוג זה.

משה מוריסון ואשתו, יזמו תוכנית ליסוד חברת מניות ארץ ישראל- אפריקה, אשר מטרתה תהיה להפיץ בדרום אפריקה את הסחורות הארצישראליות. יהודי אפריקה הדרומית הביעו נכונות לקנות מניות של החברה החדשה בסכום של 5,000 לא"י, בתנאי שגם יהודי ארץ ישראל יקנו מניות בסכום 3,000 לא"י לפחות.

מוריסון ציין, כי חברת "פלשתין- אינדוסטריאל יוהנסבורג" פועלת במרץ ומקווה, כי בשנת 1939 יימכרו סחורות ב- 30,000 לא"י, וחשוב כי כל התעשיות בארץ תהיינה מיוצגות על ידי סוכנות אחת. מוריסון סיפר, כי אין תחרות באפריקה לתוצרת מארץ ישראל בענפי התעשייה הפרמצבטית, המתכת העדינה והשעונים.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה המציאות השתנה וכל הקלפים נטרפו.

כ"ט בנובמבר 1947 *

צבי תדמור

החודש ימלאו 77 שנים להצבעה ב-29 בנובמבר 1947 בעצרת הכללית של האומות המאוחדות בעד תוכנית החלוקה של ארץ ישראל, החלטה שהובילה למעשה להכרזה על הקמתה של מדינת ישראל בה' באייר תש"ח, 14 במאי 1948. יש בינינו הזוכרים את האירוע ההיסטורי בעת התרחשותו ויש ששמעו מאחיהם הבוגרים ומהוריהם על ההתרגשות שאחזה ביישוב באותה יום שבת. על כך בחרתי לספר הפעם.

ההצבעה בעצרת הכללית של האו"ם נערכה בעקבות המלצת רוב חברי הוועדה המיוחדת של האו"ם לענייני ארץ ישראל – UNSCOP – United Nations Special Committee of Palestine. את הוועדה מינתה עצרת האו"ם ב-28 באפריל 1947, לאחר שממשלת בריטניה החזירה לאו"ם את כתב המנדט על פלשתינה-ארץ ישראל. ועדת החקירה הגישה את המלצותיה לקראת כנס עצרת האו"ם שנועד לסתיו.

ביוני 1947 הגיעו לארץ ישראל חברי הוועדה, נציגי 11 מדינות, ושהו בה כחמישה שבועות. הערבים בארץ החרימו את הוועדה ואת פעילותה וגם הבריטים נמנעו מלהשפיע על דיוניה, ואילו נציגי הסוכנות היהודית הפעילו על חברי הוועדה את מלוא השפעתם. הוועדה התרשמה מן האירועים שהתרחשו אז בארץ, ולדברי חבריה, השפיע עליהם במיוחד גירוש המעפילים שבאו באונייה "אקסודוס", שנעשה לנגד עיניהם בחיפה. בתום שהותם בארץ ערכו חברי הוועדה סיורים קצרים בסוריה, בירדן ובלבנון. בלבנון פגשו את נציגי המדינות הערביות באזור ואת נציגי הוועד הערבי העליון. הם ביקרו גם במחנות הפליטים באירופה שבהם שהו יהודים ניצולי מחנות הריכוז.

ב-31 באוגוסט 1947 פורסמו מסקנות הוועדה. חברי הוועדה המליצו פה אחד על סיום המנדט הבריטי בארץ ישראל. רוב חבריה הציעו לחלק את ארץ ישראל לשתי מדינות עצמאיות, יהודית וערבית, המאוחדות איחוד כלכלי. על פי הצעה זו יכללו בשטחי המדינה היהודית מישור החוף מאשדוד עד עכו, הגליל המזרחי והעמקים הצפוניים, וכן רוב אזור הנגב עד מפרץ אילת. במדינה הערבית היו אמורים להיכלל הגליל המרכזי והגליל המערבי, מישור החוף הדרומי עד אשדוד, רצועה בנגב המערבי לאורך הגבול עם מצרים, חלקו המזרחי של הנגב – ובאר שבע בתוכו – וכן גב ההר ובקעת הירדן. האזור של ירושלים ובית לחם היה אמור להיות שטח נטרלי בחסות האו"ם.

ההסתדרות הציונית ומוסדות היישוב היהודי בארץ ישראל הסכימו לקבל את תוכנית החלוקה, שכן הייתה בה הכרה בזכות העם היהודי למדינה.

עצרת האו"ם דנה בהמלצות הוועדה בכנס הסתיו שלה בניו יורק. ב-29 בנובמבר 1947 נערכה ההצבעה בעצרת האו"ם: בעד אישור התוכנית הצביעו 33 מדינות, 13 מדינות הצביעו נגדה ועשר מדינות נמנעו מלנקוט עמדה. ארצות הברית וברית המועצות תמכו בקבלת ההמלצות של רוב חברי הוועדה. על סמך דוח הוועדה נקבע בהחלטת האו"ם כי המנדט הבריטי יסתיים עד 1 באוגוסט 1948.

החלטת העצרת הכללית של האו"ם לתמוך בהקמת מדינה יהודית התקבלה ביישוב היהודי בשמחה רבה. קרוב לחצות הלילה, כאשר שודרה ברדיו הידיעה כי הושג הרוב הדרוש בעצרת האו"ם, רקדו המונים ברחובות. עם זאת, היה ברור כי הקמת המדינה תינתן רק לאחר מאבק

צבאי ומדיני קשה, שכן מדינות ערב וערביי ארץ ישראל יצאו למלחמת חורמה נגד מימוש התוכנית וכינון המדינה היהודית. (*מתוך אתר הכנסת)

לד"ר חיים ויצמן הייתה השפעה גדולה בהשגת הרוב בהצבעה בעצרת הכללית באו"ם בכ"ט בנובמבר 1947. מה אנחנו יודעים על פעילותו באותם ימים גורליים, על צירוף הנגב למדינה היהודית, והשפעתו על תוצאות ההצבעה באו"ם? על כך מצאתי עניין לספר.

בקיץ 1947 משרד החוץ בלונדון, כמו מחלקת המדינה האמריקאית, ייחסו חשיבות עליונה ליחסים עם המנהיגים הערביים. מצבה של בריטניה והמלחמה הקרה דרשו אחיזה מערבית איתנה במזרח התיכון. הדרישה של משלחת הסוכנות באו"ם לאחיזה יהודית בנגב לא הובאה בהמלצת אונסקו"פ. ברגע האמת, המשלחת שלנו באו"ם פנתה לווייצמן כדי שיפעיל השפעתו לצרף את הנגב למדינה היהודית במפת החלוקה.

במקביל להבטחת הבריטים לווייצמן לקדם פגישה עם הנשיא טרומן הפעיל ויצמן את קשריו בבית הלבן. ואכן, באמצע נובמבר הודיע לו יועצו של טרומן לענייני מיעוטים לבוא לווייצמן. הפגישה לא הייתה רשמית. ויצמן הוכנס אל לשכת הנשיא מדלת צדדית. ויצמן העלה בפני טרומן את הבקשה לצרף את הנגב למדינה היהודית נימק את בקשתו ופרס בפניו מפה ואמר: "אנחנו זקוקים לנגב בכל תוכנית חלוקה שעליה יוחלט". טרומן שידע לקרוא מפה (לא היה זה דבר מובן מאליו) הבין את הדרישה וחיים ויצמן ידע להשיב לו במחמאה על בקיאותו בקריאת המפה ולהעמיק את ההיכרות ואת הקשר ביניהם.

עוד לפני ששב ויצמן מווייצמן לניו יורק, המשלחת האמריקאית באו"ם קיבלה הנחיה להתנגד לכל הצעת החלטה שתנתק את הנגב מהשטח המיועד למדינה היהודית. שבוע אחרי שפנה לנשיא בעניין הנגב פנה ויצמן אל טרומן בבקשה נוספת והפעם, שהנשיא ישפיע על ממשלות הנוטות "לפעול לפי עצתך ובהשפעת ממשלתך" שידריך אותן כיצד להצביע בעצרת הכללית.

בה בעת, ויצמן פנה לראשי המדינות המהססות מעל לראשם של שליחיהם באו"ם. במכתב של הרגע האחרון כתב לנהרו, ראש ממשלת הודו "אני פונה אליך חגיגית בשעה הקריטית ביותר באלפיים שנות היסטוריה היהודית!" אחר כך פנה במכתב זה לנשיא הפיליפינים, לצרפת, הולנד, ניו זילנד, ומדינות אחרות.

ביום שישי ה-28 בנובמבר היפנה ויצמן את כל מאמציו אל הנשיא טרומן והפעם נקט בגישה אישית והדגיש בפניו כי ההחלטה שעומדת להצבעה באו"ם היא תכנית אמריקאית המקודמת אישית בידי הנשיא, ולא הצבעה על המלצות אונסקו"פ בלבד. ויצמן ציין בפניו, כי בעלי הברית שלו מצרפת פועלים אישית נגדו. ואכן, ויצמן הצליח במשימתו ובהוראת הנשיא, ארה"ב הצביעה בעד תכנית החלוקה למחרת היום.

כאשר התקבלו התוצאות והמתח הרב טרם שכך, השמחה פרצה, אנשיו של ויצמן לקחו אותו ואת ורה אשתו לחוגג בעצרת ציונית באצטדיון סט ניקולס במנהטן. ויצמן נחטף מידיהם המגוננות של אנשיו, נישא על כתפי ההמון בהערצה רבה. כך, שלושים שנה אחרי שהצהרת בלפור התקבלה ויצמן זכה לראות את חלומו מתגשם.

דוד הורביץ (לימים נגיד בנק ישראל הראשון) שעבד עם ויצמן מאחורי הקלעים בימי העצרת הכללית סיכם את מקומו של ויצמן במערכה באו"ם:

"במגענו עם המשלחות השונות מילא ויצמן תפקיד כביר. משקלו הפוליטי הרב וקסם אישיותו היו מחוללים לפעמים פלאות ממש. הופעותיו בלייק סאקסס, מקום שם נועד עם האישים המרכזיים באו"ם, וביקורי המשלחות השונות בבית מלוננו שבניו יורק, השפיעו השפעה רבה

על התפתחות העניינים. זוהר אישיותו, תבונתו, הפאתוס המוסרי הגדול החבוי בתוכו, ההומניזם העמוק שבו ניחן והעדר כל העמדת פנים ומעשה תחפושת בהופעתו הפכוהו סמל משאת נפשו של עם מעונה, ומבשר בשורתו של מפעל אנושי גדול. גם אנו חברי משלחת הסוכנות היינו מבקרים אצלו תכופות לשאוב השראה מדבריו ועצה מניסיונו העשיר".

ראוי איפה וחשוב, כי מעשיו של ד"ר חיים ויצמן למען תקומת מדינת ישראל יהיו ידועים לציבור הרחב.

* האב המייסד כתבו מוטי גולני, יהודה ריינהרץ

אנחנו, נגד כל העולם

אנחנו של איאואטף/סקי הפנזיון.

אנחנו, נגד כל העולם, בלי כוונה רעה, פשוט 'שמנו פס' על כולם. להלן כמה נקודות למחשבה, שלי, בנושא משמעותי זה:

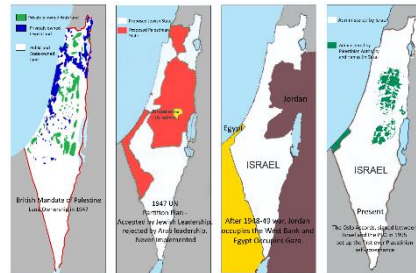

שמעתי פלסטינאים שטוענים שהם צאצאי אברהם אבינו, שמעתי פלסטינאים שטוענים שהם צאצאי הכנענים הקדומים שחיו פה. המשנה הפלסטינאית אינה סדורה אבל הנרטיב שלה חזק. מהנהר ועד לים.

ההסברה הישראלית מגמגמת, מתגוננת, משיבה, מכילה

את כל האלמנטים הנחותים המעידים על מצוקה. מצב של חוסר נרטיב ברור ובהיר, שאותו יודעים שומרי המסורת, הישראלים האחרים לא שכחו אותו, הם פשוט לא למדו אותו. נרטיב

תנכ"י, ארץ ישראל ניתנה לעם ישראל, מפה ועד לשם, יהושע ל"ו מפרט רשימת ישובים הקיימים עד היום. נרטיב שאינו מתגונן, מגמגם, נחות, אלא נרטיב מנצח, התנ"ך עליו נשבעת אמונים למדינה ולצה"ל, עליו נשבעים כאמת לאמיתה במתן דין, עליו ישבע בקרוב נשיא חדש לארצות הברית. אם אתה מסתמך רק על צה"ל כצבא חזק ומוסרי, אז אתה בבעיה אמיתית. 'מוסר'

חשוב להכרה בצדקת הדרך, דרך הארוכה שלעולם אינה נגמרת. מוסר טוב לניהול יעדים, עם מוסר לא מנצחים במלחמה, כך היה וכך יהיה.

ארץ ישראל הייתה ריקה ושוממת בסוף התקופה העות'מנית, יהודים עלו אליה מתוך חזון, ערבים היגרו הגיעו אליה כדי לחפש עבודה, בדיוק כמו ההגירה המוסלמית לאירופה. גם שם צפוי עימות גדול בין זכות הפרט שדרכה חדרו לאירופה לזכות המיעוט או הקהילה שהם משליטים בה. ההבדל העיקרי בין הנרטיבים הוא שהתנ"ך מורה לנו להגן על הגר בתוכנו ועם הקמת המדינה הצענו לו שלום. הנרטיב הפלסטיני הוא נרטיב של עם לוחם, אינו כולל יהודים, לא בשטחי 67, לא בכ"ט בנובמבר, לא מ'נהר ועד לים'.

מדינות המערב נמצאות בעידן הצדק החברתי, זכויות הפרט, ערכי מוסר ושחרור עמים נדכאים. עם נפילת ברה"מ ציפו לעולם חדש, להתהוות כפר גלובלי. נרטיב הצדק החברתי מועצם באקדמיה, שולט במערכות המשפט, בתקשורת וביחסי הציבור, מבודד את הרעים וקורא לחיסולם. הרעים היו הלבנים בדרום אפריקה, דיקטטורים מוסלמים רשעים ששלטו בעמם, לא משנה שכשלה הפרסטרזיקה והאביב המוסלמי הפך לגיהנום.

נותרה מדינת ישראל שלא הגדירה את גבולותיה, שלא הציבה מדיניות לגבי שטחים ולגבי תושבים שהיא שולטת עליהם, הנרטיב שלה נגמר בפלמ"ח ואין בו תנ"ך, מדינה שמציבה

נרטיב קלוש של ביטחון מול הנרטיב של צדק חברתי. מדינה שהציבה את עצמה כל כך נמוך, יש בה את כל המרכיבים לסלט טוב, אך לא נוגעת בו כי היא חושבת על המנה האחרונה עם הקצפת.

אידיאולוגיה המוסלמית הפונדמנטליסטית הקימה את הטרור הרצחני ביותר בעולם, הציבה את ארצות הברית וישראל כמטרת מאבק. לא כל המוסלמים פונדמנטליסטים וטרוריסטים אולם רוב הטרוריסטים גאים בשיוכם לזרם אידיאולוגי מוסלמי קיצוני. הטרור האידיאולוגי המוסלמי פוצץ 250 נחתים אמריקנים בבירות, 2800 לא מוסלמים תוך שיגור מטוסי נוסעים למגדלי התאומים והחליט להתמקד ביהודים בקריאת 'אללה אכבר'. ב 7/10 בצעו את פעולת הטרור של שמחת תורה ואליהם הצטרפו תנועות הצדק החברתי ותקפו יהודים באקדמיות וברחובות הדמוקרטיה.

הנרטיב הפלסטיני מאחד את הג'יהאד המתנגד לכופרים על אדמת האסלם, עם מגמות צדק חברתי מערבי, הומני, שמתנגד לשליטה על עם כבוש, עד היום בו יקום הג'יהאד על הצדק החברתי בביתו האירופי.

הלאומנות הערבית לא הייתה קיימת לפני הצהרת בלפור, אך היא השכילה להפוך מאבק פוליטי זניח למאבק דתי עולמי ולהתאחד. ההצלחה הפלסטינית בגיוס האיסלם לחיסול הציונות היא הצלחה בקנה מידה היסטורי שחוזר על עצמו שנית, לאחר שמוחמד הצליח לגייס את הנבערים לטובת הרעיון ויורשיו שעטו עד לחוף האוקיאנוס האטלנטי, רחוק ומעבר לכל מה שהצליחו הצלבנים במסעותיהם לשחרור ארץ הקודש.

הלאומנות הציונית מיוחסת להרצל ומייצגת זרם שמקורו בתנועת ההשכלה ויעודה להיטיב ולרדוף שלום. שומרי המסורת היהודים הם ציונים אחרים, המתפללים לציון כבר 2000 שנה..

לא הגדרנו חזון מדיני. אין זמן למדינת ישראל, מדינה ללא גבולות, ללא מדיניות, עם תושבים בעלי זהות מבולבלת ועולם שרואה בנו מדינה אמורפית וגם הוא מתבלבל. הצבנו את עצמנו בלב הביצה מול חזיתות רבות.

אנו ממשיכים להילחם בעזה ובלבנון עם צבא קטן, מצפים שהצלחות מבצעיות יפתרו בעיות במקום לנצלן למינוף מדיניות עם אופקים אסטרטגים. אנו מפגינים ברחובות נגד רוב של 64 מנדטים מה בדיוק אנו רוצים מעצמנו ומהעולם?

ביום 7/10 נשארנו כיתה, כי לא הכנו שיעורי בית, כמעט זרקו אותנו מבית הספר. התעלמנו מבעיות יסוד בהנחה שצה"ל חזק, הכלכלה בריאה, יש

ממשלה. ביום 7/10, שמחת תורה, בשעה 08:00, היינו אמורים לתת מבט לשמיים צבעוניים של עפיפונים מעל הדשא של דורון-כספי, קיבלנו צבע אדום. באותה שעה התכנסו מתפללים לבתי כנסת, לחוג את השמחה הגדולה ביותר של העם היהודי. אנו עם החפץ בשלום, בחג סוכות אנו מבקשים מהשם שיפרוש עלינו סוכת שלום, בסך הכל סוכה של שלום, לא מגדל ולא

סוכות תשפ"ד

יום שבת 7.10

מבט לשמיים צבעוניים

אירוע העפיפונים

המסורתי

בשעה 08:30: בניית עפיפונים משותפת על הדשא של מ' דורון-כספי

ובשעה 16:00: הפרחת הטסת העפיפונים בשדה כיבוד והפתעות כרגיל.

הורים והילדים מוזמנים לבנות להנות ולהטיס את התוצרת.

בקיטור אזהר' של כ"פ'

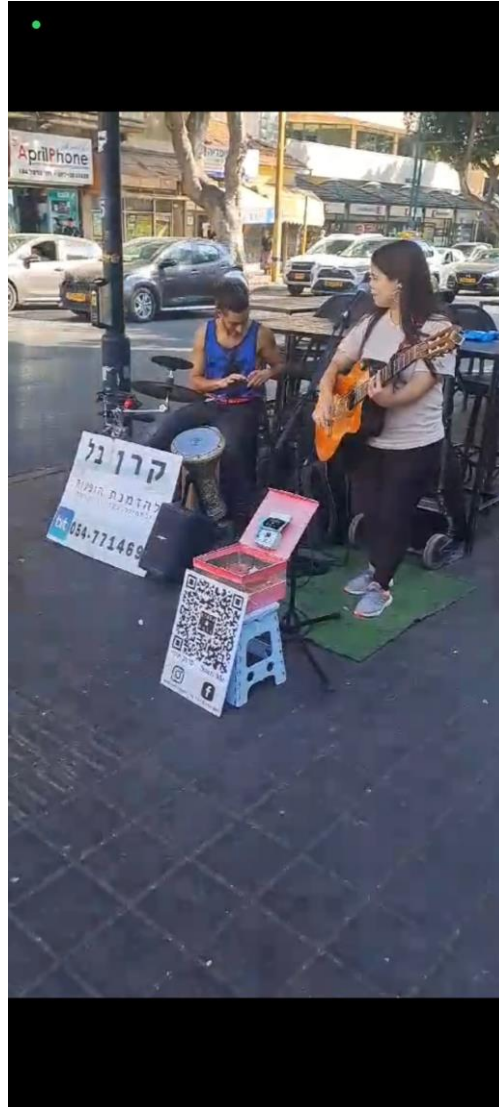
חומה. אנו עם חפץ שלום אך איננו רודפי שלום, אנו חפצי שלום שלא היינו מוכנים למלחמה, ישבנו איש תחת גפנו כאילו אין מחריד. כל הדברים האלו לקוחים מתוך דברי הנביאים הכתובים בתנ"ך, חפשו, קראו אותם, יכבדו אתכם בעולם אם תראו בקיאות בתנ"ך. צ'רצ'יל הכריז שלא ההצלחה או הכשלות קובעים אלא האומץ להמשיך, יכול היה לצטט את התנ"ך, 'חזק ואמץ, אל תערץ ואל תחת'.

ארץ ישראל של עם ישראל, אנחנו עם התנ"ך, הנלחם בארצו באלו הקמים עליו.

כל אחד הוא נר קטן, למען ילדינו. אין לנו ארץ אחרת.

לראות, להביט, להתבונן

צילם יוסי רזי

מרכז רחובות
יום שישי, צהריים

נטראה בעלון הבא

תם ולא נשלם